

کورتەیه ک له سهەر خویندنگه‌ی ئاماده‌یی سویدی

هه موو گه نجانی سوید که خویندنی بنچینه بیان ته واوکردوه، مافی سۆ سالّ خویندنی ئاماده بیان هه یه. خویندنی ئاماده یی بناغه یه کی باش بۆ خویندنی پیشه یی، به رده وامی له سه ر خویندن، به وپیدانی که سایه تی وه به شداریکردنیکی چالاکانه له ژیا نی کۆمه لایه تیدا داده ریژیت.

۱۸ بەرنامەى نىشتمانى

ئەو ياساى خويىندىنگە يەي لە ۱ ى تەمموز (يولى) كەوتە قۇناغى جىبە جىپىردنەو، خويىندىنگە ئامادەيىيە سەر بەخۇكان و كەرتى گىشتى يەكسان دادەنىت.

۱۸ بەرنامەى نىشتمانى لە خويىندىنگە كانى ئامادەيىدا ھەيە، ۱۲ بەرنامەى پىشەيى و ۶ بەرنامەى ئامادەكارى بۇ خويىندىنى بالآ. ھەموو بەرنامە كانى خويىندىنگە ئامادەيى سى سالىن.

پاش بەرنامە يەكى پىشەيى دەبىت خويىندىكارە كان باش بۇ ژيانى پىشەيى ئامادەكارىن وە خويىندىنگە ئاستىكى نايابى ھەبىت وە گەياندەر بىت بۇ لىزانى لە پىشەكەدا. دەبىت بىرپىت كە راستەوخۇ رىگايەكى پىشەيى پاش خويىندىنگە بىگىردىت. ھەموو خويىندىكارانى بەرنامە پىشەيى كان دەبىت ھەر وەھا دەر فەتى ئەو پان ھەبىت كە بگەنە لىو ھەشاو ھەتتە بىنچىنە يە كانى خويىندىنى بالآ لە كاتى خويىندىنى ئامادەيىدا. بۇ ئەو ھەي بەمانە بگەن واپىويستە كە خويىندىكارە كە ئەو كۇرسانە ھەلبىزىرپىت كە لىو ھەشاو ھەتتى خويىندىنى بالآ دەدەن.

پاش بەرنامە ئامادەكارىيە كە بۇ خويىندىنى بالآ، دەبىت خويىندىكارە كان بۇ خويىندىنى بالآ ئامادەبىن ھەر وەھا ش پىنچ بەرنامەى پىناسىن بۇ ئەو خويىندىكارانە ھەيە كە لىو ھەشاو ھەتتە پان بۇ بەرنامە يەكى نىشتمانى نىيە. بەرنامە كانى پىناسىن دەبىت خويىندىكارە كان بۇ يەكىك لە ۱۸ بەرنامە نىشتمانىيە كە تىببە رىپىت ياخود بۇ ناو ژيانى كار كىردن بىانبات لە ھەندىك خويىندىنگە دا خويىندىنگە لىك ھەن كە لە بەرنامە نىشتمانىيە كان لادەدەن: جۇرە تايە بەتتە كانى تر، خويىندىنگە كانى كە لە سەرانسەرى وولات خويىندىكارى بۇ پەيدا دەكرىت وە خويىندىنى وەر زىشى كە لە نىشتمانىدا پەسەندىكارون (NIU).

مەر جە كانى لىو ھەشاو ھەتتى خويىندىنى ئامادەيى

رىساكانى لىو ھەشاو ھەتتى بۇ دەستىپى كىردى خويىندىنى ئامادەيى خۇي جىادە كاتەو ھە لە نىوان بەرنامەى پىشەيى وە بەرنامە ئامادەكارىيە كانى خويىندىنى بالآ.

بۇ ئەو ھەي لە بەرنامە يەكى نىشتمانى وە رىبىرپىت جا بى گويدانە ئەو ھەي كە ئەمە خويىندىنى پىشەيى ياخود ئامادەكارە بۇ خويىندىنى بالآ، دەبىت خويىندىكارە كە لەم بابە تانە دا دەر چو وىت، سويدى يان سويدى وەك زمانى دوھەم، ئىنگىلىزى وە بىركارى بۇ خويىندىنگە پىشەيى كان دەبىت ھەر وەھا پروانامەى دەر چوون لە پىنچ بابەتتى تردا ھەبىت، ياو ھەكو بلىين بە ھەموى ھەشت بۇ بەرنامە ئامادەكارىيە كانى خويىندىنى بالآ دەبىت ھەر وەھا پروانامەى نۇ بابەتتى تىرش ھەبىت، ياو ھەكو بلىين بە ھەموى دواز دە بۇ ئابوورى- وە بەرنامەى زانستى كۆمەلەيتى ھەر وەھا بەرنامە وىزەيە كان (ئەدەبى) دەبىت چوار لەو نۇ بابەتە تىر كە بە دەر چو و تەواو كراون جوگرافيا، مېژوو، زانستى كۆمەلەيتى وە ئابىن بن. بۇ زانستى سىروشتى وە بەرنامەى تەكنىكسازى دەبىت سى لەو بابە تانە يە بە دەر چو و تەواو كراون زىندە وەر زانى، فىزىيا وە كىمىيا بن. بۇ بەرنامەى جوانىناسى نۇ بابە تە كە تىر سەربەستانە ھەلدە بۇ رىرپىت.

ھەندەك خويىندىنى لە بەشى جوانىناسىدا، خويىندىنى بە تايە بەت ئاراستە كراو وە بەرنامەى وەر زىش، لەوانە يە مەر جى تايە بەتتى ... وەر گرتتى ھەبىت وە ھەندىك جار تاقى كىردنە وەش.

کۆرسە کان و پلانی بابەتە کان

خویندنگەى ئامادەى سويدى له کۆرس پیکهتتاروه. ئەمه مانای ئەوهیه که خویندکاره کان یه ک یان چهند دانەیه ک کۆرس له بابەتە جیاجیاکان دەخوینن که له ناو بەرنامه کاندان. زووربهی کۆرسه کان ۱۰۰ خال له خویمان دەگرن که ئەوش بەرامبەری چوار هەفته دەوامی پر دەکات. بابەتەکانی خویندنگەى ئامادەى وه ناوهرۆکی کۆرسه جۆراوجۆره کان له پلانی بابەتەکاندا باسی ...لێده کریت که خویندنه که بهرپوه دەبن

پلیکانه ی پروانامه

مانای ئەوهیه دەرته چوه. F. هه ره نزمترین پله ی پروانامه یه E بهرترترین پروانامه یه وه A، که A-F پلیکانه ی پروانامه هیمای E، خویندکاره کان پاش کۆتاییهتتاران به هه ر کۆرسیک پروانامه ی دهرتتیت. مەرجهکانی زانستی نیشتمانی بۆ پلهکانی پروانامه له ..دا هه ن A وه C

پیکهاته کان بهرنامه کان

ئەو بابەتانه ی له ئامادەى هاوبه شن ئەوانه ن که هه موو خویندکارانی ئامادەى ده یخوینن. ئەمانه ئینگلیزی، میژوو، وه رزش وه تەندرووستی، بیرکاری، زانستی سرووشتی، زانستی ئایینی، زانستی کۆمه لایه تی وه سويدی یان سويدی وه ک زمانی دو هه من. خویندکاره کان بابەتەکانی که هاوبه شن له ئامادە ییدا به شیوه ی جۆراوجۆر له بەرنامه کاندان ده خوینن له پال بابەتە ئامادە ییه هاوبه شه کانه وه هه ر بهرنامه یه و ژماره یه ک بابەتی هاوبه ش به بەرنامه که له خۆده گریت، که هه موو ..خویندکاران له بەرنامه یه کی ده ستنیشانکرادوا ده یخوینن. ئەمه مۆری خو ی له بەرنامه که ده دات هه موو بهرنامه کان جگه له چاودێری- وه بهرنامه ی به تەنگه وه هاتن ئاراسته ی جۆراوجۆریان هه یه که خویندکاره که ده تواتیت له تیواندا هه لببێژریت. هه روه ها بۆهه ر بهرنامه یه ک کۆرسی جۆراوجۆر هه یه له قوولبوونه وه له بهرنامه یه ک. له خویندنگه که دا هه لبژاردنی تاکرپه وی تیدایه له هه لبژاردنه تاکرپه وه که دا ده بییت خویندنگه کۆرسه گه لیک پیکه شه بکات که بناغه بییت بۆ لێوه شاهه یه تی خویندنی بال. له هه ر هه موو بهرنامه کاندان ده بییت خویندکاران دهره تی ئەوه یان هه بییت که لای که م یه ک کۆرسی جوانناسی وه لای که م یه ک کۆرسی وه رزش و تەندرووستی له تیوان هه لبژاردنه تاکرپه ویه که دا بخوینن له هه موو بهرنامه کان خویندندا کارکردنی ئامادە ییشی تیدایه که خویندنی ناو بهرنامه که پوخت ده کاته وه. کارکردنی ئامادە یی ..ده بییت په سه ند بکریت بۆ ئەوه ی پروانامه ی ئامادە یی وه برگریت

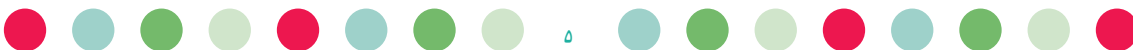

خویندنی شاگردی

له بهرنامه پیشه‌ییه‌کاندا ده‌کریت خویندنی شاگردی له ناماده‌یی هه‌لبژێریت. خویندکاریک که ده‌یه‌ویت خویندنی شاگردی هه‌لبژێریت، به‌شیک زۆرتری خویندنه‌که له‌یه‌ک یان فره‌شویی کارکردن به‌ته‌نجام ده‌گه‌یه‌تیت. خویندنی شاگردی هه‌مان ئامانج و مهرجی زانستی هه‌یه‌وه‌ه‌ک ته‌وه‌ی له‌خویندنگه‌کاندا لسه‌ر ده‌رۆن بو‌ته‌وه‌ی پیکه‌وه‌کارکردنی نیوان به‌رنامه‌ی پیشه‌ییه‌کانی خویندنگه‌ ئاماده‌ییه‌کان وه‌ ژبانی کارکردن پته‌وبکریت، هه‌ردوو پراویژکاری نیشتمانی و ناوچه‌یی هه‌ن.

دوو جوړ له تاقیکردنه‌وه‌ی کوټایی

خویندکاریک که به‌رنامه‌ییه‌کی ناماده‌یی ته‌واوکردبیت، ده‌توانیت پرونامه‌ی ناماده‌یی به‌ده‌ست به‌ییت بو‌پرونامه‌ی پیشه‌یی ده‌بیت خویندکاره‌که ۲۵۰۰ خالی خویندبیت که له‌وانه‌ له ۲۲۵۰ ی دا ده‌رچوو‌بیت. خویندکاره‌که ته‌بێ له‌سویدی ۱، به‌رامبه‌ره‌که‌ی سویدی وه‌ک زمانی دوه‌مه‌ ۱، ئینگلیزی ۵، وه‌ بیرکاری ۱. مهرجیکی تریش ته‌وه‌یه‌ که خویندکاره‌که له ۴۰۰ خالدا له‌ به‌رنامه‌ هاوبه‌شه‌کاندا ده‌رچوو‌بیت وه‌ له‌کارکردنی ناماده‌ییدا ده‌رچوو‌بیت. خویندکاره‌که ده‌توانیت پرونامه‌ی ده‌رچوونی پیشه‌ییش هه‌م له‌پێگه‌ی خویندنی شاگردییه‌وه‌ وه‌ هه‌م له‌پێگه‌ی خویندن له‌خویندنگه‌ وه‌ربگریت بو‌تاقیکردنه‌وه‌ی کوټایی ناماده‌کاری بو‌خویندنی بالا، ده‌بیت خویندکاره‌که ۲۵۰۰ خالی خویندبیت که له ۲۲۵۰ ی دا

دەرچووېت. خوښدکاره که دېت له سویدی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ ههروهه بېرکاري ۱ دەرچووېت. ههروهه
خوښدکاره که له کارکردنی ناماده پيدا دەرچووېت
تاقیکردنه وهی کۆتایی ناماده کاري بۆ خوښدنی بالا، ليوه شاوه يه تيبه کی بنچينه يی بۆ خوښدنی بالا ددات
له ژير خانه زياتر www.skolverket.se له سهر ليوه شاوه يه تي بۆ خوښدنی بالا له [Förskola & Skola](http://www.skolverket.se).
بخوښنه وه [Gymnasieutbildning](http://www.skolverket.se) پاشان
بروانامه ي تاقیکردنه وهی کۆتایی پيشه يی ههروهه بروانامه ي دەرچوون له سویدی ۲ وه ۳ له باتی ټمه سویدی وه ک زمانى
دوهه م ۲ وه ۳ له گه ل ټينگليزی ۶ ټمانيش ليوه شاوه يه تي بۆ خوښدنی بالا دددهن
هه موو خوښدکارانی بهرنامه ي پيشه يی مافی ټوه يان هه يه که ټه و کۆرسانه ي پيوستن وه ک بنچينه يه ک بۆ خوښدنی بالا
بخوښن.
له سهر وو ټه و ليوه شاوه يه تيبه بنچينانه وه زورچار ټه وه ش داواده کريت که بروانامه ي دەرچوون له و کۆرسانه ي مانايه کی
تايه به تيان هه يه هه يت بۆ ټه و خوښدنانه ي داخوازی بۆ ده کريت، که پيی ده لټين ليوه شاوه يه تي تايه به تي
خوښدکارټک که نه گه يشتيبت به مه رجه کانی که بۆ بروانامه ي کۆتایی ناماده يی هه ن، ده يت له باتی ټه وه ي به لگه ي
تاقیکردنه وه ي کۆتایی بدرټيت، ټه وا به لگه ي خوښدنی ده درټيت

قۆنتەراتگرتن

قۆنتەراتگرتن (كاری به كۆنترات) دەبیت ھەموو خۆپندنگەى ئامادەىى بگریتەوہ. له ھەموو بەرنامەکاندا دەرفەتى ئەوہ ھەپە كە خۆپندكارەكان خۆيان له كاری قۆنتەراتدا قوول بکەنەوہ.

بەشیک له ئەوروپا

خۆپندنگەى ئامەدەىى سوید خۆى باش بەستۆتەوہ به سیستەمى نایابى ئەوروپییەوہ. مەبەستەكەش ئەوہ جمووجوئى ھاوڵاتیان برەوپییدات وە ئاسانكارى بۆ فیربوونیکى به دریزایى ژیان بکات.

خۆپندنى گەورەسالان

خۆپندنى گەورەسالان دەبیت بەرنامەى بابەتەكانى خۆپندنگەى ئامادەىى وە مەرجهكانى زانستى بەكاربھینیت. له ھەمان كاتیشدا دەبیت خۆپندنى گەورەسالان به كیشمان بیت وە له گەل پنداویستى خۆپندكارە گەورەسالەكاندا بگونجیتریت.

١٨ بەرنامەكە

بەرنامەى چاودێرى - و بەتەنگەوہەاتن	بەرنامەى پيشەىى
پرۆگرامى ئامادەكار بۆ خۆپندنى بالآ	بەرنامەى مندآل- و كاتى ئازاد
بەرنامەى ئابوورى	بەرنامەى دروستکردن- و دامەزراوہ
بەرنامەى جوانناسى	بەرنامەى كارەبا- و ووزہ
(بەرنامەى وێژەى)ئەدەبى	بەرنامەى ئۆتۆمۆبیل- و گواستنەوہ
بەرنامەى زانستى سرووش	بەرنامەى بازركانى- و كارگيرى
بەرنامەى زانستى كۆمەلایەتى	بەرنامەى ئيشى دەستکرد
بەرنامەى تەكنیکسازى	بەرنامەى ئوتیل- و گەشتیاری
	بەرنامەى تەكنیکسازى پيشەسازى
	بەرنامەى زانستى سرووش
	بەرنامەى خۆراك- و پىستاورانگ
	VVS(گەرمى، ھەواگۆرکى و ساردکردنەوہ)
	بەرنامەى خانووبەرە- و

بەرنامەى پىناسىن

پىنج بەرنامەى پىناسىن دەبىت بواری تازە بۆ خویندکارانى بى لىوہشاوہیەتى برەخسىن. ھەندىك بەرنامە خویندکارەكە لىوہشاو دەكات بۆ بەرنامەى نىشتمانى، نامادەدەكرىت بۆ بازارى كار یاخود بەردەوام بىت بۆ خویندتىكى تر

ئەو پىنج بەرنامەى ئەمانەن

خویندنى نامادەكارى

ھەلپزاردنى كەسى بەرنامەى ئاراستەكراو

پىناسىنى پىشەبى

ئەلتەرناتىفى كەسى

پىناسىنى زمانەوانى

ئەو پېنج بەرنامە يە ئەمانەن
خویندنی ئامادە کاری
هەلبژاردنی کەسی بەرنامە ی ئاراستە کراو
پیناسینی پیشەیی
ئەلتهرنا تیشی کەسی
پیناسینی زمانه وانی

Skolverket